

**Seletuskiri toetatavate tegevuste eelarvele
perioodil 01.01.2019–31.12.2019**

1.1. Toetatav tegevus 2.1: Käitumisoskuste Mängu arendamine ja laiendamine õpilaste koolis toimetuleku parandamiseks ja riskikäitumise ennetamiseks

1.1.1. Käitumisoskuste Mängu arendamine, elluviimine ja laiendamine

1.1.1.1. Käitumisoskuste Mängu arendamise, elluviimise ja laiendamise otsene personalikulu

2019. aastaks programmi arendamise ja elluviimise ning laiendamisega seotud otseseid personalikulusid ei ole planeeritud. Analüütikute kulud on alates 2018. aasta oktoobrist Tervise Arengu Instituudi kanda eesmärgiga hoida kokku eelarvet programmi sisuliste tegevuste arendamiseks ja elluviimiseks.

1.1.1.2. Käitumisoskuste Mängu arendamise, elluviimise ja laiendamise muud kulud

Programmi arendamise, elluviimise ja laiendamisega seotud kulude summaks 2019. aastal on planeeritud 159 200 eurot.

Käitumisoskuste Mängu raames viib hanke võitnud pakkuja, kelleks on PAXIS Instituut, läbi uute mentorite väljaõppe, olemasolevate mentorite täienduskoolituse ning toetab partnerit ja mentoreid kooliaasta jooksul, pakkudes vajadusel elektroonilist nõustamist ja erinevaid abistavaid materjale. 2019. aastal on selleks planeeritud 22 500 eurot, millele lisandub ürituste korraldamise (sh koolitaja transpordi, majutuse jms) kulu. Lisanduvad kulud on planeeritud ürituste korraldamise kulude hulka.

2019. aastal on planeeritud 1000 eurot metoodika vene keelde kohandamiseks. Planeeritud on programmi olemasolevatele materjalidele tellida keeleteoimetamis- ja korrektureenust jm kohandustegevused vastavalt tekkivale vajadusele.

Programmi arendamiseks on 2019. aastal planeeritud 12 500 eurot. Vastavalt vajadusele soetatakse ja täiendatakse metoodika rakendamiseks vajalikke materjale, trükitakse õpikuid (eesti- ja venekeelseid), juhendmaterjale ja hangitakse elemente (st mängu kasutamiseks vajalikud tarvikud õpetajatele ja mentoritele) jms. Iga Käitumisoskuste Mängu programmiga liitunud õpetaja, kooli juhtkonna esindaja ning väljaõppes osalev mentor saab omale vajalike materjalide komplekti, mis sisaldab õpikut, taimerit, kaelapaela, suupilli, nimepulkasid, kiidude blankette, plakateid, lauakaarte, teavituslehti ja muid materjale.

2019. aastal on koolituste, ürituste jms koostumiste korraldamise kuluks planeeritud 25 000 eurot. 2019/20. õppeaastal on plaanis orienteeruvalt 80 uuele õpetajale läbi viia umbes neli kolmepäevast koolitust (baas- ja täienduskoolitused). Lisaks sellele on planeeritud läbi viia lühikoolitused koolijuhtkonna esindajatele, kus võivad osaleda ka kooli tugispetsialistid. Nii koolijuhtkonna kui õpetajate koolituste lõplik arv sõltub lõplikust osalejate arvust. PAXIS Instituudi esindaja viib läbi uute piirkonnamentorite koolitused. Planeeritud on läbi viia mentorite väljaõppe õpetajate koolituse läbinud metoodika rakendajale, kes on valmis 2019. aasta sügisel alustama tööd koolisisese mentorina. Lisaks korraldatakse täienduskoolitusi (nt reflektioonipäevad, mentorite suve- ja talvekool) ja muid üritusi (nt tänuüritus) nii õpetajatele kui ka mentoritele vastavalt programmi rakendamise käigus tekkinud vajadustele.

2019. aastal on mentorite töötasudeks, transpordikuludeks (transport koolidesse ja programmi tegevuste külastamiseks) ja programmi tegevustega seotud majutuskuludeks planeeritud 92 700 eurot.

Projektmeeskonna transpordikuludeks on 2019. aastal planeeritud 1500 eurot. Analüütikud, hindajad, spetsialist ja projektijuht osalevad programmiga seotud üritustel (sh projektmeeskonna koosolekud, koolitused, teavitusüritused jms) ning külastavad vajadusel programmi rakendavaid koole, et koguda vajalikud andmed programmi tulemuste, protsessi,

rakendamise ning mõju hindamiseks.

Hindamistegevuse (instrumentide analüüs, eksperdiarvamused, tunnivaatlused, küsimustikud, testid, andmete analüüs jms) kogukuluks on planeeritud 2019. aastal 4000 eurot. Kulu on peamiselt seotud metoodika mõju hindamisega. Hindamistegevuste alla kuuluvad hindamisinstrumentide analüüs, ekspertide kaasamine, küsimustike kohandamine, teenuste sisseostmine ja muu vajalik, et hindamistegevus oleks võimalikult kvaliteetne (sh meened hindamistegevuse edukusele kaasa aidanud klasside tunnustamiseks). Hindamistegevuses on peamine 2019. aasta kevadel koguda ja analüüsida andmeid järelhindamiseks umbes 10 Käitumisoskuste Mängu rakendava klassi kohta, kus töötavad koolimentorite poolt juhendatavad Käitumisoskuste Mängu õpetajad. Lisaks sellele kogutakse andmeid, et hinnata koolisiseste mentorite töö kvaliteeti. Kogutakse ka järelandmeid umbes 10 mõju-uuringus osaleva klassi (mõju-uuringus osalenud kontrollklassid, kes liitusid programmiga 2018/19. õppeaasta alguses) kohta.

Projekti teavitustegevusteks ei ole planeeritud kulusid. 2019. aastal on plaanis jätkata veebilehe- ja keskkonna haldamisega. Teavitusüritusi viivad läbi Käitumisoskuste Mängu lepingulised mentorid kehtivate lepingute alusel ja seetõttu ei kaasne eraldi kulusid teavitustegevustega. Lisaks on planeeritud vastavalt vajadusele välja anda täiendavaid elektroonseid veebipõhiseid teavitusmaterjale ja infolehti, millega ei kaasne kulusid.

Projektijuhtimise otsesed personalikulud

Projektijuhtimise otseseks personalikuluks 2019. aastaks on planeeritud 59 800 eurot.

Projektijuhi töötasu moodustab sellest 23 940 eurot ja kahe spetsialisti töötasu 35 860 eurot. Spetsialistid tegelevad projektijuhti toetavate sisuliste ülesannetega.

Tegevuse 2.1 elluviimiseks 2019. aastal kulub 227 970 eurot, millest 8970 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.2. Toetatav tegevus 2.2: Andme- ja teabevahetuslahenduse loomine võrgustikutöö tõhustamiseks

1.2.1. Andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamine, lahenduse loomine ja arendamine ning selle kasutajate koolitamine

1.2.1.1. Andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamise, lahenduse loomise ja arendamise ning selle kasutajate koolitamise otsene personalikulu

2019. aastaks andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamise, lahenduse loomise ja arendamise ning selle kasutajate koolitamise kulusid ei ole planeeritud.

1.2.1.2. Andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamise, lahenduse loomise ja arendamise ning selle kasutajate koolitamise muud kulud

2019. aastaks on lahenduse loomiseks, arendamiseks ja arenduste testimiseks planeeritud 191 474,26 eurot.

2018. aastal sõlmis partner Politsei- ja Piirivalveamet kokkulepped valminud lähteülesande põhjal Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusega (edaspidi *SMIT*) ning Sotsiaalkindlustusameti poolt Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusega (edaspidi *TEHIK*) IT-lahenduse loomise mahtude ja arendamise kohta. 2018. aastal ei alustatud arendustega, kuna *TEHIK*-u 2018. a tööplaan oli kinnitatud ja lisategevused sinna ei mahtunud, mistõttu arendusteks planeeritud summa lükkub edasi 2019. aastasse. Vastavalt kokkulepitule alustatakse arendamisega 2019. aasta algul. *SMIT* arendab politsei andmesüsteemi ning loob x-tee, peale *SMIT*-i tehtud arendusi saab *TEHIK* teha vastavad arendused *STAR*-i andmekogus. Peale arenduste valmimist testitakse rakendusi. 2019. aasta lõpuks valmib IT-lahendus ning koostatakse koolitusmaterjalid.

Projektijuhtimise otsesed personalikulud

Projektijuhi otseseks personalikuluks 2019. aastaks on planeeritud 3211,20 eurot.

Tegevuse 2.2 elluviimiseks 2018. aastal kulub 195 167,14 eurot, millest 481,68 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.3. Toetatav tegevus 2.3: Lähisuhtevägivalla all kannatavate noorte ja perede kindlakstegemine ning nende probleemide lahendamine võrgustikutöö meetodil

1.3.1. Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamine, katsetamine, arendamine ja laiendamine

1.3.1.1. Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otsene personalikulud

Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamiseks, katsetamiseks, arendamiseks ja laiendamiseks otsesid personalikulud 2019. aastaks ei ole planeeritud.

1.3.1.2. Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise muud kulud

2019. aastaks on planeeritud juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamise muude kulude summaks 66 300 eurot.

Õppereisideks juhtumikorralduse võrgustiku spetsialistidele (sh tugiisikutele), võtmeisikutele kui ka koordinaatorile ja projektijuhile on planeeritud 6000 eurot. Korraldatakse kuni kolm õppereisi Soome MARAC mudelit kasutavatesse asutustesse ja/või Ühendkuningriiki MARAC-i mudeli toimimisega tutvumiseks. Külastustel osalevad kuni kahesteistkümmet piirkonna juhtumikorralduse võrgustiku spetsialistid, tugiisikud, võtmeisikud, projektijuht, koordinaator ning juhtrühma liikmed. Külastustel osalevate spetsialistide ülesanne on motiveerida ja jõustada võrgustikuliikmeid, et tagada mudeli sujuv katsetamine ja juurutamine. Partner korraldab MARAC-iga alustanud piirkondades tugiisikutele täienduskoolituste tsüklid. Täiendavat ettevalmistust pakuvad koolitused toimuvad kaheksa katsepiirkonna võrgustike tugiisikutele. Koolitustsüklid korraldatakse vähemalt neljas piirkonnas, kus igal koolitusel osalevad kahe piirkonna koolitavad. Töötavatele tugiisikutele pakutakse kervisioone, supervisioone ning koolituslikke kervisioone. Toimub koolitus ohvriabitöötajatele tugiisikute juhendamise ning kervisioonide läbiviimise teemal. Kavandatud on ka tugiisikute juhendajate koolitus, et tagada jätkusuutlik tugiisikute süsteem. Läbiviimise tasudeks on planeeritud 16 000 eurot.

Tugiisikute teenuste kuludeks, eelkõige transpordikuludeks, on planeeritud 2400 eurot.

Materjalide täiendamiseks ja väljatrükiks on planeeritud 2000 eurot. Planeeritakse trükkida (sh kujundada) MARAC juhendamaterjale ning täiendada olemasolevate juhtumikorralduse võrgustiku tööks vajalike abimaterjalide sisu, vajadusel tõlkida neid osaliselt vene keelde, printida ja kõita osa materjale ning kirjastada kliendivoldikuid.

2019. aastal on planeeritud 12 võrgustikukoolitust (MARAC-i rakendavate piirkondade spetsialistidele) ning kuni üheksa infopäeva (piirkondade erinevate elualade spetsialistidele, kes töötavad lähisuhtevägivalla teemaga) üheksas uues piirkonnas.

Samuti on planeeritud katsepiirkondade võrgustikele kui ka uutele liitunud piirkondade võrgustikele kokku kuni kuus tagasisideseminari, et koguda tagasisidet juhtumikorralduse mudeli toimimise ja kohandamise kohta ning pakkuda võrgustikele täiendavat tuge.

Planeeritud on kahepäevane võtmeisikute koolitus, kus osalevad ka väliskoolitajad. Koolitusel osalevad juhtumikorralduse võrgustiku spetsialistid, juhtrühma liikmed, ülikoolide esindajad, tugiisikud, erinevate lähisuhtevägivallaga töötavate ametkondade ja organisatsioonide esindajad (nt Politsei- ja Piirivalveamet, varjupaikade esindajad, kohalike omavalituste spetsialistid jt). Koolitusel osalejad, eelkõige spetsialiste, nähakse ka kui tulevase potentsiaalseid juhtumikorralduse mudeli koolitajaid, MARAC-ide ellukutsujaid ja teema eestkõnelejaid.

Võrgustikukoolituse, võtmeisikute koolituse, infopäevade ja tagasisideseminaridega seotud kuludeks (sh transport, koolitajate tasud, majutus ja toitlustus) ning tagasisideseminarideks on planeeritud 29 900 eurot.

2019. aasta esimeses pooles viiakse läbi hange MARAC-i mõjude uuringu teostamiseks ning selleks on planeeritud 10 000 eurot.

Tegemist on uuringuga, mis teaduslikku meetodikat kasutades hindab juhtumikorralduse mudeli piloteerimise protsessi ja mudeli rakendamise sisulist tulemuslikkust. Protsessi mõju ja sisulise rakendamise hindamiseks uuritakse kvalitatiivseid ja/või kvantitatiivseid meetodeid kasutades.

Projektijuhtimise otsesed personalikulud

Projektijuhtimise otseseks personalikuluks 2019. aastal on planeeritud 60 930 eurot. Projektijuhi töötasu moodustab sellest 32 865 eurot. Koordinaatori töötasu 28 065 eurot, sinna alla kuulub kahe koordinaatori töötasu, kokku 1,0 töökoormusega. Koordinaator tegeleb sisutegevusteks vajalike tööülesannetega.

Tegevuse 2.3 elluviimiseks 2019. aastal kulub 136 369,50 eurot, millest 9139,50 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.4. Toetatav tegevus 2.4: Maakondliku võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks

1.4.1. Maakondliku võrgustikutöö seniste praktikate analüüsimine ja teiste kogemuste koondamine ning sobiliku mudeli kujundamine

1.4.1.1. Maakondliku võrgustikutöö seniste praktikate analüüsimise ja teiste kogemuste koondamise ning sobiliku mudeli kujundamise otsene personalikulu

2019. aastaks ei ole seniste praktikate analüüsimiseks, teiste kogemuse koondamiseks ning töökorralduse kujundamiseks otseseid personalikulusid planeeritud.

1.4.1.2. Maakondliku võrgustikutöö seniste praktikate analüüsimise ja teiste kogemuste koondamise ning sobiliku mudeli kujundamise muud kulud

2019. aastaks on maakondlike võrgustike täiendavate haldamise ja arendamise lähenemisviiside rakendamiseks planeeritud 10 000 eurot, et tutvuda teiste riikide praktikatega kohapeal ja korraldada sihtrühmale õppereise välisriikidesse (sõidukulud, transpordikulud, majutuskulud, toitlustamise kulu).

1.4.2. Koolituste korraldamine maakondlike võrgustike arendamiseks ja haldamiseks ning kohaliku tasandi tegevuse teostamiseks

1.4.2.1. Koolituste korraldamise maakondlike võrgustike arendamiseks ja haldamiseks ning kohaliku tasandi tegevuse toetamiseks otsene personalikulu

2019. aastaks võrgustike arendamise, haldamise ja kohaliku tasandi toetamise otsesteks personalikuludeks kulusid ei ole planeeritud.

1.4.2.2. Koolituste korraldamise maakondlike võrgustike arendamiseks ja haldamiseks ning kohaliku tasandi tegevuse toetamiseks muud kulud

2019. aastaks on planeeritud võrgustikutöö edendamiseks, võtmeisikute, omavalitsusliitude, arenduskeskuste, kohalike omavalitsuste, Rahandusministeeriumi regionaalsete talituste esindajate ja kaasatud osapoolte esindajate koolituste, nõupidamiste ja koostööseminaride, õppe- ja infopäevade, koosolekute ning maakondlike konverentside korraldamiseks (sh toitlustamise, majutamise, transpordi- ja seminarikulud) 60 000 eurot.

Maakondlike turvalisusealaste võrgustike edendamisel avaliku arvamuse kujundamiseks ja teavitustöö tegemiseks (ajalehtedes laiema turvalisuse teemaga seotud temaatiliste artiklite avaldamine ning temaatiliste trükiste kujundamine ja tiražeerimine) on planeeritud 3000 eurot.

1.4.3. Maakondliku võrgustikutöö kogemuste jagamine ja võrgustike mõjude hindamine

1.4.3.1. Maakondliku võrgustikutöö kogemuste jagamise ja võrgustike mõjude hindamise otsene personalikulu

2019. aastaks ei ole kogemuste jagamiseks ja võrgustike mõjude hindamiseks otseseid personalikulusid planeeritud.

1.4.3.2. Maakondliku võrgustikutöö kogemuste jagamise ja võrgustike mõjude hindamise muud kulud

2019. aastaks on planeeritud võrgustikutöö kogemuste jagamiseks ja üksteiselt õppimiseks korraldatavate üleriigiliste koostööseminaride (sh majutamise, toitlustamise, transpordi- ja seminarikulud) jaoks 20 000 eurot.

Tegevuse 2.4 elluviimiseks 2019. aastal kulub 93 000 eurot.